

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Horní Stakory, okres Mladá Boleslav

Horní Stakory 54, 293 06 Kosmonosy

Identifikátor školy: 600 048 951

Termín konání orientační inspekce: 21. - 22. říjen 2002

Čj.:	034 179/02-5143
Signatura:	oc4bw105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Dvoutřídní (I. třída - 1. až 3. ročník, II. třída - 4. a 5. ročník) Základní škola Horní Stakory, okres Mladá Boleslav, je organizační složkou Města Kosmonosy. Ve školním roce 2002/2003 ji navštěvuje 31 žák z šesti obcí. Škola vyučuje dle vzdělávacího programu *Základní škola*. Její součástí jsou školní družina s jedním oddělením a školní jídelna, která v současnosti funguje jako výdejna (obědy dováží zřizovatel z jídelny MŠ Kosmonosy). Ředitelka vykonává funkci od 1. 7. 2002.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů (matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, anglický jazyk a hudební výchova) vzhledem ke schváleným učebním plánům a osnovám

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM K PLATNÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hospitováno bylo v sedmi hodinách. Třídní učitelka I. třídy splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené příslušnou vyhláškou. Na škole působí i jako odborná asistentka při práci s dětmi se specifickou poruchou učení. Vyučující II. třídy si dálkovým studiem (3. ročník) učitelství pro 1. stupeň požadované vzdělání doplňuje, navíc při výuce cizího jazyka využívá dosažené kvalifikace získané předchozím studiem (státní zkouška z anglického jazyka). Osmihodinový učitelský úvazek - mj. anglický jazyk v oddělení 5. ročníku, výtvarná a hudební výchova v jedné, resp. obou třídách - má ve své pracovní náplni i vychovatelka školní družiny. Také ona se soukromě (absolutorium dvouletého kurzu anglického jazyka při OA Mladá Boleslav) či v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (kurzy anglického jazyka pro neaprobované učitele pořádané Službou škole Mladá Boleslav) cílevědomě připravuje k vykonání státní zkoušky. Chybějící požadované vzdělání je učitelkami kompenzováno příkladnou svědomitostí, pečlivostí v přípravě a zodpovědným přístupem k plnění povinností i snahou o profesní růst a kvalitu výuky nijak nesnižuje.

Institut dalšího vzdělávání systematicky využívají všichni členové pedagogického sboru - ředitelka školy se např. zúčastňuje cyklu seminářů *Jak do právní subjektivity*, učitelka II. třídy absolvovala mj. kurz *Co s nekázní v současné škole*, vychovatelka ŠD kupříkladu semináře *Školní metodik prevence* (na škole tuto funkci zastává) nebo *Výtvarná výchova v 1. - 5. ročníku* (předmětu vyučuje). Přidělený příspěvek nepokrývá skutečnou potřebu danou zájmem pedagogů. Ve spolupráci s OkÚ Mladá Boleslav se daří finančně zabezpečit i akce nad rámec stanoveného limitu.

Základem vnitřního komunikačního systému, který ředitelka stále ještě dotváří, je denní kontakt se zaměstnanci před zahájením vyučování, v jeho průběhu (o přestávkách) i po jeho ukončení. Při jednáních upřednostňuje otevřenost a přímost. Provozní porady (1x týdně) a zejména jednání pedagogické rady (k termínu inspekce uskutečněny dvě) jej zastřešují. Vnější systém se opírá o standardní spolupráci s rodičovskou veřejností (pravidelné třídní schůzky,

organizování kulturních akcí, dny otevřených dveří apod.), zřizovatelem, pedagogicko-psychologickou poradnou, spádovou školou a dalšími partnery.

V organizování činnosti a provozu málotřídní školy ředitelka navázala na praxi bývalého ředitele a nenásilně ji uzpůsobuje měnícím se podmínkám (přechod ZŠ na právní subjektivitu). Dlouhodobější koncepce zatím chybí - ředitelka ji bude zpracovávat až poté, uspěje-li v konkurzním řízení (termín konání 25. 10. 2002).

Úroveň personálních podmínek je velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM K PLATNÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostorové a potažmo i psychohygienické podmínky výuky nedoznaly od poslední inspekce výraznějších změn a svou funkčností (dvě kmenové učebny a jedna víceúčelová sloužící jako tělocvična, slavnostní sál i divadelní zkušebna) provozu školy plně vyhovují. K výukovým účelům jsou pravidelně využívány i prostory školní družiny. Raritou hodnou obdivu je muzeum umístěné ve 2. podlaží budovy a spravované ředitelkou školy. Jedna z mnoha expozic např. detailně mapuje historii školství v Horních Stakorách.

Vybavení kmenových tříd tvoří jednomístné žakovské lavice spolu s dalším standardním zařízením (nástěnné pomůcky, magnetické tabule, audiotechnika, klavír, elektrofonické varhany aj.). V obou učebnách je instalován 1 PC staršího typu s výukovými programy mj. pro český jazyk a matematiku. Využity žáky bývají především před a po vyučování. Další dva nové počítače již čekají na zapojení a uvedení do provozu. Rovněž učitelky mají k dispozici PC s tiskárnou i připojením na internet a dále kopírovací zařízení, které hojně používají. Upraveností a výzdobou pracemi žáků poskytují učebny i chodby podnětné prostředí k výuce.

Materiálně-technické podmínky mají nadprůměrnou či spíše nadprůměrnou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ

Realizace vzdělávacího programu

Vyučování probíhá dle vzdělávacího programu *Základní škola* a v souladu se schválenými učebními plány. Zápisy v třídních knihách zachycují průběh vzdělávání, pouze výjimečně bylo zaznamenáno nekonkrétní „opakování“. Učební osnovy jsou v tomto školním roce respektovány. Kontrolou loňských třídních knih a tematických plánů bylo inspekcí zjištěno jejich nedodržení v předmětu matematika zařazením učiva 3. ročníku (*automatizace násobků 2, 3, 4, 5*) do výuky žáků 2. ročníku (33. - 37. týden).

ZŠ pravidelně spolupracuje se spádovou plně organizovanou ZŠ Kosmonosy, zejména v otázce návaznosti výuky cizích jazyků (sjednocení používaných učebnic apod.).

Spojení ročníků (1. - 3., 4. - 5.) do dvou tříd je nutné z důvodu dodržení požadovaného průměrného počtu žáků ve třídě. Účelnost tohoto spojení vychází z týdenního učebního plánu jednotlivých ročníků a následné optimalizace pokrytí výuky dle personálních podmínek školy.

Ve školním roce 2002/2003 je realizace vzdělávacího programu v souladu s jeho náplní, ve školním roce 2001/2002 v souladu nebyla.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, anglický jazyk a hudební výchova

Bezprostřední příprava učitelek na výuku je příkladná (zajištění její návaznosti i názornosti, důraz na posloupnost jednotlivých kroků i celkovou stavbu hodiny). Dílčí nedostatky zaznamenala inspekce při plánování učiva matematiky ve 2. - 4. ročníku. Operativním zásahem ředitelky byly bezodkladně odstraněny.

Výčet učebních pomůcek (učebnice, pracovní sešity, magnetické tabule, kartičky, nakopírované materiály, mapy, encyklopedické publikace, slovníky, orffovské rytmičné nástroje aj.), se kterými žáci v jednotlivých předmětech pracovali, dokládá dostatečnou různorodost výuky. Vyučující anglického jazyka a hudební výchovy účelně zařadila audiotechniku, resp. nástrojový doprovod (kytara, elektrofonické varhany), učitelka II. třídy využila - byť jenom jako doplněk - PC s výukovým programem v hodině matematiky.

Při nelehké práci se dvěma či třemi odděleními ve třídě učitelky respektují žáky jako rovnocenné partnery. Psychohygienu výuky byla dodržována (časté zařazování relaxačních prvků, přiměřenost objemu učiva i pracovního tempa, rovnoměrná vytíženost žáků v odděleních, využití prostoru učeben a jejich permanentní větrání, realizace pitného režimu ap.). Třikrát se učitelky - ve snaze vše zvládnout - v závěru hodiny potýkaly s časovou tísni.

Zastoupení přímé a samostatné práce bylo v ročníkových odděleních pravidelně střídáno. Výuka v jediném oddělení (např. anglický jazyk v 5. ročníku) se zase odvíjela od skupinové činnosti nebo práce dvojic. K ověření vědomostí žáků či zopakování předcházejícího učiva učitelky využívají zejména metodu řízeného rozhovoru. Při vyvozování a osvojování nové látky uplatňují názornost a preferují aktivizující formy práce (mj. demonstrační pokus, encyklopedická literatura, resp. problémové otázky, mezipředmětové vztahy). Zapojení PC s výukovým programem však bylo registrováno pouze v jedné vyučovací jednotce. Vynikající organizaci hodiny předvedla učitelka anglického jazyka - jedna činnost střídala druhou (např. procvičení frazeologických obrátů, opakované zařazení audionahrávky, práce se slovníky, zpěv s kytarovým doprovodem aj.), přičemž vše bylo účelně proloženo několika herními a soutěživými prvky za využití celého prostoru učebny. Činnostní učení převažovalo také u dalších hospitovaných předmětů, např. matematiky, vlastivědy a prvouky (získávání nových informací a poznatků vyhledáváním či porovnáváním). Důrazem na dechovou a hlasovou průpravu i zaměřením na rytmickou složku výuky a celkovou variabilitou se vyznačovala hodina hudební výchovy. Přírodovědu 5. ročníku naopak provázela přílišná dominance vyučující. Ve dvou případech efektivitu výuky snížila neúplně provedená instruktáž.

Za nástroj vstupní motivace žáků učitelky vesměs volily sdělení náplně práce; nechyběla ani vhodně zařazená hra, hudební pozdrav nebo nenásilně provedené ověřování vědomostí. Návazností výuky, převažující názorností a zejména pozitivním hodnocením výkonů a pochvalou se snažily udržet zájem žáků i v průběhu výuky. Nezanedbatelným stimulačním faktorem byly dále nezřídka vkládané hry či soutěže. V závěru hodiny učitelky vedly žáky k sebereflexi svých výkonů. Příkladně byli motivováni žáci 5. ročníku během celé vyučovací jednotky anglického jazyka. Ve většině sledovaných hodin panovala ve třídě činnorodá atmosféra umocněná celkově velmi dobrými vztahy vzájemné důvěry. Namátkovou kontrolou žákovských knížek byl zjištěn dostatečný počet známek, ovšem pouze u stěžejních předmětů.

Jednoznačně pozitivním zjištěním je rozvoj komunikativních dovedností žáků trpělivým poskytováním dostatečného prostoru k vyjadřování (souvislé sdělování zkušeností a vlastních názorů). Pokyny učitelek - v hodině anglického jazyka téměř výhradně v angličtině - jsou stručné a žákům srozumitelné. Interakce učitel - žák se odvíjí od vzájemného respektování partnerského vztahu a důsledného dodržování dohodnutých pravidel „hry“ a má velmi dobrou

úroveň. Projev učitelek je kultivovaný, jejich poměr k dětem příkladný. Ve vzájemné komunikaci mezi žáky inspekce nezaznamenala prvky netolerance.

Průběh a výsledky vzdělávání vykazovaly ve sledované skupině předmětů výraznou převahu pozitiv. Vynikající úroveň měla hodina anglického jazyka v 5. ročníku.

Výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech

Jelikož ředitelka školy je ve funkci velmi krátce, nemá zatím vypracován vlastní systém vnitřní a vnější evaluace školy. V loňském roce prováděla škola evaluaci vědomostí dětí formou čtvrtletních a pololetních písemných prací v předmětech český jazyk, matematika a anglický jazyk ve 3. - 5., resp. 4. - 5. ročníku. Jejich výsledky byly analyzovány a vyučujícím sloužily jako podklad k další práci. Srovnávací testy (např. Kalibro, Scio) škola nepoužila.

Výsledky vzdělávání za loňský školní rok (tj. 2001/2002) svědčí o kvalitní výchovné a vzdělávací práci všech pedagogických pracovníků - např. na konci školního roku z 27 klasifikovaných žáků 15 prospělo se samými jedničkami, jedna žákyně 5. ročníku byla přijata na osmileté gymnázium.

Obdobně bezproblémovou se jeví i oblast výchovná. Svou nezastupitelnou roli zde sehrává skutečnost, že všechny učitelky se podílejí na výchově vedením zájmových útvarů (*Hra na kytaru, Mladý zdravotník, Anglický jazyk, Sportovní hry, Výtvarná výchova a keramika*), připravují s žáky minimálně jedno divadelní představení ročně a pomáhají tak smysluplně naplňovat volný čas dětí.

Výsledky vzdělávání a výchovy byly ve sledovaných předmětech velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol se zřizovací listinou

Porovnáním *Zřizovací listiny Základní školy Horní Stakory, okres Mladá Boleslav* (schválení Zastupitelstvem města Kosmonosy 21. 3. 2002 pod čj. 11/02 a nabytí účinnosti dnem 22. 3. 2002) a *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol* čj. 21 972/02-21 ze dne 11. 7. 2002 (MŠMT ČR) inspekce zjistila, že jsou v souladu. U obou dokumentů je však - v rozporu s ustanovením § 2 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů - chybně uveden název školy: Základní škola - 1. stupeň Horní Stakory, okres Mladá Boleslav. Jeho správné znění by mělo být: Základní škola Kosmonosy, Horní Stakory 54, okres Mladá Boleslav.

Ostatní povinná dokumentace

Třídní výkazy i *katalogové listy* (třídní knihy zmíněny v kapitole Realizace vzdělávacího programu) jsou učitelkami řádně vedeny a průběžně doplňovány.

Řád školy (obdobně i *Provozní řád školy*, či *Provozní řád kuchyně - výdejny*) obsahuje všechny vyhláškou požadované náležitosti. Prokazatelným způsobem byl projednán na pedagogické radě. K formálním nedostatkům patří např. chybějící jméno a podpis vychovatelky ŠD na *Řádu školní družiny*.

Rozvrh tříd koresponduje se schváleným učebním plánem a jeho skladba (řazení předmětů) respektuje hygienické normy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Podkladová inspekční dokumentace ZŠ Horní Stakory
2. Rozvrh hodin na školní rok 2002/2003
3. Zápisy z pedagogických rad
4. Třídní knihy - školní rok 2001/2002, 2002/2003, třídní výkazy a katalogové listy žáků
5. Učební plán ZŠ Horní Stakory na školní rok 2002/2003
6. Plán hospitací na školní rok 2002/2003
7. Řád školy, Řád školní družiny
8. Provozní řád školy
9. Provozní řád kuchyně - výdejny
10. Výroční zpráva ZŠ Horní Stakory za školní rok 2001/2002
11. Zřizovací listina ZŠ Horní Stakory ze dne 22. 3. 2002
12. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 21 972/02-21 ze dne 11. 7. 2002
13. Tematické plány učiva (školní rok 2001/2002 resp. 2002/2003)
14. Inspekční zpráva čj. O-03-04/9798-033Kv ze dne 15. 12. 1997
15. Účast na akcích dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - výčet za rok 2002

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy

ZŠ Horní Stakory je po personální stránce zajištěna velmi dobře - vedle plně kvalifikované a zkušené učitelky sbor tvoří i další dvě (jedna pouze s osmihodinovým úvazkem) bez odborné a pedagogické způsobilosti k výuce na tomto typu školy. Ve sledovaných hodinách však tento nedostatek neměl negativní dopad na kvalitu výuky. Věková skladba pedagogických pracovníků, jejich soukromé vzdělávací aktivity (3. ročník dálkového studia učitelství pro 1. stupeň ZŠ, resp. příprava na vykonání státní zkoušky z anglického jazyka), zájem i účast na akcích dalšího vzdělávání a v neposlední řadě obětavost a tvůrčí invence ve vztahu k dětem jsou zárukou bezproblémového fungování školy i v dalších letech.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy

Vybavení didaktickou technikou (např. audiovizuální) představuje, vzhledem k velikosti školy, běžný standard. Nejinak je tomu s učebnicemi či např. nástěnnými pomůckami. Škola dále disponuje informační technikou - třemi PC s novým softwarovým vybavením a dvěma staršími PC s instalovanými výukovými programy pro jednotlivé předměty. Nezastupitelné místo v aktualizaci i zpestření výuky zastávají i tiskárna a kopírovací zařízení. Prostorové podmínky jsou velmi dobré. Úzká spolupráce se zřizovatelem i jeho péče o bezproblémový chod zařízení je zárukou dobrého fungování školy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy dle předmětu inspekce

Inspekci zjištěná úroveň vzdělávání má svůj základ v pečlivé a zodpovědné přípravě vyučujících na výuku, s akcentem na její návaznost a názornost, činnostní charakter a různorodost. Dostatečná podpora výuky materiálně-technickým vybavením se svou pestrostí a aktivizujícím účinkem promítá do její celkové kvality. Dílčí zjištěné nedostatky,

popsané v příslušných kapitolách této zprávy, neměly výraznější negativní dopad na kvalitu výuky a zásadním způsobem hodnocení sledované oblasti neovlivnily.
Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jaroslav Kindl	J. Kindl v.r.

V Mladé Boleslavi dne 8. listopadu 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. listopadu 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Jana Křiváčková	J. Křiváčková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacního protokolu ČŠI
KÚ Středočeského kraje	30. 11. 2002	předáno osobně
Město Kosmonosy	30. 11. 2002	034 191/02-5143

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.